Medi ambient | Aguaita.cat | Actualitzat el 23/06/2020 a les 10:47

Els Agents Rurals intensifiquen els controls sobre els femers de granges després de l'incendi de la Ribera d'Ebre

Les inspeccions pretenen detectar la possible fermentació de les dejeccions i garantir la separació de la vegetació

Dos agents rurals i el propietari d'una granja de Ginestar davant del femer de les les instal·lacions | ACN / J. Marsal

Els Agents Rurals han intensificat les inspeccions sobre femers de granges i dipòsits temporals de camps de la Ribera d'Ebre després que la combustió en una d'aquestes instal·lacions provoqués l'incendi que va cremar fa un any més de 5.000 hectàrees.

Els controls, iniciats l'any passat en una vintena d'explotacions i que utilitzen també els drones, se centren en la detecció de possibles fermentacions de dejeccions sòlides així com el manteniment d'una distància prudencial amb la vegetació de l'entorn. Després que els Agents Rurals tanquessen i presentessen el seu atestat, que situa la combustió de fems com a principal hipòtesi en l'origen del foc, el cas de la Torre de l'Espanyol segueix instruint-se al jutjat de Falset.

Són casos molt poc habituals. Fins l'incendi de la Ribera d'Ebre de fa un any, pràcticament no hi havia precedents documentats a Catalunya sobre focs de certa consideració originats per la combustió d'un femer. "Al País Valencià coneixen algun cas més", apunta l'inspector i cap dels

Agents Rurals a les Terres de l'Ebre, Miquel Àngel Garcia. De fet, que les acumulacions de fems sòlids, principalment d'explotacions avícoles, puguen acabar prenent requereix la coincidència d'un elevat nombre de factors.

Quan la matèria orgànica dipositada té un nivell d'humitat suficient i un entorn anaeròbic, de manca d'oxigen, especialment a la zona de la base de l'acumulació de fems, s'inicia la fermentació. El procés eleva la temperatura per tot el femer, arribant a la superfície on es troba l'oxigen. La presència de materials inflamables com la palla o la clofolla d'arròs en les dejeccions, l'ajut dels elements climàtics externs i la proximitat de vegetació seca poden fer la resta.

Drone utilitzat per a la inspecció dels femers de grangers. Foto: ACN / J. Marsal

La investigació posterior al sinistre va permetre confirmar que, efectivament, és un cas "que pot passar" i, en conseqüència, la necessitat de posar sobre la taula mesures de prevenció. Per això, a partir de l'any passat i arran de l'incendi, els Agents Rurals van endegar una campanya de controls específica. Van inspeccionar una vintena de granges de la comarca i també algunes de la Terra Alta. Enguany, la crisi del coronavirus retardarà l'inici d'estes actuacions, que també serveixen per vigilar el compliment d'un decret del mateix 2019, que regula les dejeccions ramaderes -que també són controlades per les possibles emissions que poden generar als subsòls, aqüífers o a l'aire-.

Inspeccions amb l'ajut de drones

Els femers de les granges són instal·lacions que han de complir una sèrie de requisits concrets de construcció, com el fet de construir-se sobre una base impermeable. A banda d'estes condicions, els Agents Rurals vigilen també que no es produeixen processos de fermentació tant femers com dipòsits temporals. Ho fan, també, amb l'ajut de drones van equipats amb una càmera tèrmica, que

permet detectar els principals punts de calor en les acumulacions de dejeccions sòlides.

Una de les principals preocupacions, però, és la proximitat de "continuïtat de vegetació", especialment en el casos de dipòsits temporals de fems que s'escampen com a adob als camps de conreu. En este aspecte, els Agents Rurals aconsellen, com en altres casos de d'equipaments potencialment conflictius, mantenir una distància mínima de 25 metres respecte la vegetació pròxima -en molts casos herbàcia- per evitar que el foc generat per una combustió pugui propagar-se amb facilitat.

La campanya, segons explica Garcia, es basa en la informació i la sensibilització, prioritzant la voluntat de correcció o millora de les irregularitats detectades sense que, d'entrada, s'apliquin sancions. "La resposta dels ramaders i agricultors ha estat molt bona: han estat molt oberts a fer els canvis que els hem proposat per evitar estos riscos", precisa el responsable dels Agents Rurals al territori.

La jutgessa de Falset segueix investigant l'incendi

En paral·lel a les inspeccions, el cas concret de la granja de pollastres de la Torre de l'Espanyol des d'on s'hauria escampat l'incendi que van patir la Ribera d'Ebre, el Segrià i les Garrigues fa un any, continua sobre la taula de la jutgessa de Falset, que n'ha assumit directament la instrucció i haurà de valorar la possibilitat d'exercir accions penals contra el ramader.

L'atestat elaborat pels Agents Rurals, que ja han prestat declaració, apunta directament a la combustió del femer existent a les instal·lacions com l'origen del foc. Segons van comprovar, l'espai no estava condicionat segons la normativa i es trobava en contacte amb la vegetació del voltant.